

Yöneticilerin Karakter E?itimi Yeterlik ?nanc? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yöneticilerin Karakter E?itimi Yeterlik ?nanc? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33420>

Özet

Yöneticilerin Karakter E?itimi Yeterlik ?nanc? Ölçe?i (YKEY?Ö), okul yöneticilerinin okullar?nda Karakter E?itimi programlar?n? uygulama, yönetme ve destekleme konular?ndaki öz yeterlik inançlar?n? ölçmek amacıyla uyarlanm?? kapsamlı bir ölçme aracıdır. Ölçek, 7 alt boyutta toplam 70 maddeden oluşmaktadır. Bu alt boyutlar, program yönetimi, liderlik, çal??an ilişkileri, aile katılımları, öğrenci gelişimi, okul iklimi ve program metodolojisi gibi karakter e?itiminin kritik uygulama alanlar?n? kapsamaktadır. Ölçek, yöneticilerin bu zorlu süreçlerdeki yeterlik inanc? düzeylerini 6'lı Likert Ölçe?i format?nda değerlendirilmektedir.

2010 yılında Parlar, Çavuş, Levent ve Ek?i tarafından Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılan ölçek, yüksek iç tutarlılık katsayıları ve uygun yapı geçerliliği sonuçları ile psikometrik açıdan sağlam bir araç olduğunu kanıtlamıştır. YKEY?Ö, eğitim yönetimi ve diğerler e?itimi alanlarında yöneticilerin profesyonel gelişim ihtiyaçları belirlemek için önemli bir kaynak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yöneticilerin Karakter E?itimi Yeterlik ?nanc? Ölçe?i, Öz Yeterlik, E?itim Yönetimi, Karakter E?itimi, Diğerler E?itimi, Okul İklimi, Faktör Analizi, Güvenirlik.

Yazarlar

Hanifi Parlar, Murat Çavuş, Faruk Levent, Halil Ek?i.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, okul yöneticilerinin, okullar?nda uygulanan karakter e?itimi programlar?n? çe?itli yönlerini başarılı bir şekilde yönetme, yürütme ve destekleme konusundaki kişisel yeterlik inançları nicel olarak ölçmektir. Bu yeterlik inançları, yöneticinin program başarısına olan katkısının ve algılanan liderlik rolünü belirlemek açısından kritiktir.

Ölçek, yöneticilerin güçlü ve zayıf hissettikleri alanlar? (örneğin, program metodolojisi veya aile katılımı) tespit etmeye yardımcı olarak, hedefe yönelik mesleki gelişim ve eğitim stratejilerinin oluşturulmasına zemin hazırlar. Bu sayede, karakter e?itimi girişimlerinin etkinliği artırılabilir.

Yapı

Yöneticilerin Karakter E?itimi Yeterlik ?nanc? Ölçe?i (YKEY?Ö), yöneticilerin karakter e?itimine yönelik yeterliklerini yedi farklı alt boyutta ele alan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, Albert Bandura'nın ortaya koyduğu öz yeterlik teorisine dayanmaktadır. Yedi alt boyut ve bu

boyutlar?n odakland??? temel konular ?unlard?:

Program Yönetimi: E?itim müfredat?n?n seçimi ve okul genelinde uygulanmas?.

Yönetimsel Liderlik: Yöneticinin ahlaki lider olarak model olma ve güvenilirlik sergileme becerisi.

Çal??an ?li?kileri: Okul çal??anlar? aras?nda ahlaki de?erlerin uygulanmas? ve model olunmas?.

Aile Kat?l?m?: Ebeveynleri ve velileri karakter olu?umu çabalar?na dahil etme yetene?i.

Ö?renci Geli?imi: Ö?rencilerde olumlu de?er yarg?lar?n? model alma konusunda velileri motive etme.

Okul ?klimi: Okulu ve çevresini de?erler e?itimini destekleyen bir kurum haline getirme.

Program Metodolojisi: Problem çözme, krizlere müdahale ve kültürel fark?ndal?k gibi özel alanlarda ö?renci merkezli aktiviteleri sa?lama.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini saptamak amacıyla Faktör Analizi yöntemi kullan?lm??t?. Bu analiz öncesinde, veri setinin faktör analizi için uygunlu?unu kontrol etmek üzere **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** ve **Bartlett's Küresellik Testleri** uygulanm??t?r.

Elde edilen sonuçlar, ölçme arac?n?n yap?sal olarak güçlü oldu?unu göstermi?tir. KMO testi sonucu **.897** olarak bulunmu?tur, bu de?er örneklem büyüklü?ünün faktör analizi için oldukça yeterli oldu?unu i?aret etmektedir. Bartlett's testi sonucu ise 8921.790 ($p < .001$) olarak anlaml? ç?km??t?. Bu istatistiksel bulgular, toplanan verilerin da??l?m?n?n uygun oldu?unu ve çok de?i?kenli analizler için yeterli korelasyonun mevcut oldu?unu do?ulamaktad?r.

Güvenirlik

Yöneticilerin Karakter E?itimi Yeterlilik ?nanc?n? Ölçme Arac?'n?n (YKEY?ÖA) güvenilirlik analizinde iç tutarlılık katsayılar? incelenmi?tir. ?ç tutarlılık analizi sonucunda, ölçe?in alt boyutlar?ndaki güvenilirlik düzeylerinin yüksek oldu?u tespit edilmi?tir.

Alt boyutlar için **Cronbach Alfa** de?erleri, ileti?im ve sayg? alt boyutu için $\alpha = .7927$ ile yeterlilik alt boyutu için $\alpha = .9378$ aras?nda de?i?mektedir. Ayrıca, Guttman de?erleri $G = .7237$ (ileti?im ve Sayg?) ile $G = .8964$ (yeterlilik) aras?nda; Spearman Brown de?erleri ise $S = .7545$ (bili?im) ile $S = .9098$ (yeterlilik) aras?nda yer alm??t?. Ölçe?in tamam? için hesaplanan toplam güvenilirlik katsayılar? son derece yüksektir: Toplam **Cronbach Alfa** de?eri $\alpha = .9636$, Guttman de?eri $G = .8859$ ve Spearman Brown de?eri $S = .8877$ olarak hesaplanm??t?. Bu de?erler, ölçe?in tutarlı ve güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu aç?kça göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerlili?ini desteklemek amacıyla kullanılan Faktör Analizi, YKEY?Ö'nün teorik yap?s?n? destekleyen sonuçlar vermi?tir. Analiz, yöneticilerden elde edilen verilerin yedi alt boyuta ayr?ld???n? ve bu yap?n?n istatistiksel olarak anlaml? oldu?unu do?rulam???r.

Özellikle **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** örneklem yeterlili?i testinin **.897** ç?kmas? (KMO de?erinin .60?'n üzerinde olmas? genellikle kabul edilebilir say?lrken, .80 üzeri çok iyi kabul edilir), örneklem büyüklü?ünün ve verilerin faktör ç?karma i?lemi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir. Bartlett's testi sonuçlar?n?n ($p < .001$) anlaml? ç?kmas? ise de?i?kenler aras?ndaki korelasyon matrisinin birim matris olmad???n?, dolay?s?yla faktör analizinin uygun oldu?unu kan?tlamaktadır.

Araç

Test Type: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation Scale)

Format: 6'l? Likert Ölçe?i (1= hiç kat?lm?yorum - 6= tamamen kat?l?yorum)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Okul Yöneticileri (School Administrators)

Age Group: Yeti?kin (Adult)

Population Details: Karakter e?itimi programlar?n? uygulayan veya uygulayabilecek olan e?itim yöneticileri.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Questionnaire). Toplam 70 madde ve 7 alt boyuttan olu?maktadır.

Anahtar Kelimeler

YKEY?Ö, Yönetici Yeterli?i, Ahlaki Liderlik, De?erler E?itimi, Okul Geli?imi, Program Metodolojisi, ?ç Tutarl?l?k, Psikometri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar Hanifi Parlar için: hparlar@ticaret.edu.tr

Correspondence Address: Hanifi Parlar, ?stanbul Ticaret Üniversitesi (Yay?n tarihinde).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2010 y?I?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m izni ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Hanifi Parlar ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: [yoneticilerin-karakter-egitimi-yeterlik-inanci-olcegi-toad.pdf](#)

?gili ek makale ba?lant?s?: [faruklevent.com](#)

Kaynaklar

Parlar, H., Çavuş, M., Levent, F. ve Ek?i, H. (2010). Yöneticilerin Karakter Eğitimi Yeterlik ?nanc? Ölçe?inin Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *De?erler Eğitimi Dergisi*, 8(19), 177-205.

Yöneticilerin Karakter Eğitimi Yeterlik ?nanc? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Program Yönetimi (10 m): Okulun bütün unsurlar?na tavsiye edilebilecek nitelikte, ara?t?rma kökenli bir e?itim müfredat? seçme konusunda okul geneline yard?mc? olabiliyorum

Yönetimsel Liderlik (10 m): Okulun ahlaki lideri olarak bütün çal??anlar ve ö?rencilerin tek biçimli örnek ald??? ahlaki davran??lar sergiledi?im ve güvenilirlik ölçütü olabildi?ime inan?yorum

Çal??an ?li?kileri (10 m): Okul çal??anlar? aras?nda, temel ahlaki de?erlere sahip oldu?um ve bu de?erleri uygulayan örnek bir insan modeli oldu?um konusu tasdik edilip onaylanacak bir ki?i oldu?uma inan?yorum

Aile Kat?I?m? (10 m): Okulun karakter olu?umu ve geli?imi konusundaki çabalar?n?n devam etmesini sa?layacak ebeveynleri ve velileri görevlendirme ve çal??t?rma konusunda yetenekliyim

Ö?renci Geli?imi (10 m): Okulun de?erler e?itimi giri?imleri sonucu ortaya ç?km?? olumlu de?er yarg?lar?n? model almalar? onusunda velileri ve okul aile birli?ini motive etmekteyim

Okul ?klimi (10 m): Okulu ve okul çevresini de?erler e?itimi ö?elerini ö?reten, uygulayan ve destekleyen bir kurum haline getirdi?ime inan?yorum

Program Metodolojisi (10 m): Problem çözme, örnek ö?renci yeti?tirme, krizlere müdahale ve kültürel fark?ndal?k gibi özel alanlarda ö?renci merkezli okul ve s?n?f aktivitelerinin gerçekte?mesini sa?lamaktay?m